

Paranesis Votiva

AD LUSATIAM; X 1974796

Seriò invitans

Omnium Ordinum cives, maximos, minimos, medioximos: ut fatalem, & singularem in Patriæ gubernatione mutationem, piis & faustis comprecationibus prosequantur.

Dum

DEO OPT. MAX. ITA MODERANTE, ET
FELIX ID FAUSTUMQUE, SUO NOMINI GLORIOSUM,
SUMMIS PRINCIPIBUS SUMME HONORUM,
SALUTI PUBLICÆ FRUCTUOSUM,
esse jubente;

AB INVICTISSIMO AC POTENTISSIMO
PRINCIPE, AC DOMINO,

DOMINO FERDINANDO II.

D.G. ROMANORUM IMPERATORE AUGUSTISSIMO,
UNGARIÆ, BOHEMIÆQUE REGE, &c, &c, &c,
DOMINO NOSTRO LONGE OMNIUM
CLEMENTISSIMO,

MARCHIONATUS UTRIUSQUE LUSATIÆ
traditur

SERENISSIMO AC ILLUSTRISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO,

DOMINO JOHANNI-GEORGIO
DUCI SAXONIÆ, JULIÆ, CLIVIÆ, MONTIUM,
SACRI ROM. IMPERII ARCHIMARSCALLO, ET
ELECTORI, &c, DOMINO NOSTRO
CLEMENTISSIMO;

Solemnissimis auspiciis Traditionis à Superiore Lusatiâ

*In Conventu, Ordinum Illius, Illustrium, Reverendissimorum,
Generosissimorum, Magnificorum, Nobilissimorum, Strenuissi-
morum, Amplissimorum, Spectatissimorum,
florentissimo,*

GORLICII; die 24 Aprilis. S. N: qui est S. V. 14 ejusdem
mensis, dies nempe Viridium;

Anno reparatæ Salutis M. DC. XXXVI.
factis.

Inferioris Lusatiæ traditione statim secuturâ.

*Premissâ brevi Chronologia precipuarum mutationum
in hoc Marchionatu Lusatiæ.*

BIBLIOTHECA
POMICKAVIA

DANIELIS 2. V. 21.

DEUS mutat tempora & ætates: transfert
regna atq; constituit.

Chrysostomus in c. 13 ad Rom. homil. 23.

Τὸ ἀρχὰς εἶναι, καὶ τὰς μὲν ἄρχειν, τὰς δὲ ἄρχεσθαι: καὶ μηδὲ ἀπλῶς,
καὶ ἀνέδω ἀπαντα φέρεσθαι, ὡς περ κυμάτων, τῆδε καὶ κείσε τῶν δὴ-
μων περιελαγομένων, τῆς τῶ θεῷ σοφίας ἔργον εἶναι φημί.

Quòd principatus sunt: quòd hi quidem imperant: isti verò subjecti
sunt: quodq; non simpliciter ac temere cuncta feruntur: nec flu-
ctuum instar populi bucatq; illuc circumaguntur: divina sapien-
tia opus esse dico.

**Synopsis Chronologica præcipuarum
mutationum, & vicissitudinum Gubernationis in Marchionatu utriusque
LUSATIÆ.**

*Facta est ista celebris Traditio Lusatia Utriusq̃,
Anno*

A Marchionatu isto ab HENRICO AUCUPE Imperatore primùm condito, & Slavonicis ac Sarmaticis gentibus opposito: renunciato primo Marchione Lusatia Gereone, Comite Stadeni; ac primo Burggravio Magdeburgensi, 706to

Successores habuit in Marchionatu Christianum, Sororis maritum. Dietmarum I. Christiani filium. Dietmarum II. nepotem, Ottonem pronepotem: qui improlis decessit.

Ab initiis conversionis locorum aliquot Superioris Lusatia ad fidem Christianam, occasione matrimonii Dobrava, vel Dombrava, Boleslai I. Savi, Ducis Bohemia filia, cum Mieslao (qui & Mescio dicitur) primo Polonia rege Christiano, 671mo

Prima ista initia incidunt in annum emortualem Gereonis, Primi Marchionis Lusatia, videlicet in annum Christi 965: quo Poloni & Silesii baptismum susceperunt.

Ex quo primùm transiit Marchionatus Lusatia ad Marchionem Misnia Dedonem, tempore HENRICI IV. Imperatoris. 561mo circiter.

Ex quo Lusatiam superiorem Dedoni illi, concessione HENRICI IV. Imperat. ereptam Bohemia adjunxit Vratislaus Dux, & primus rex Bohemia, 550mo

Ab hoc tempore Lusatia Superior Bohemia paruit per annos circiter 145, & quidem principibus Septendecim, nimirum Ducibus 12, regibus 5. Qui fuerunt Vratislaus Dux vigesimus, & rex primus. Cunradus I. Bretislaus II. Borivorius II. Suatoplucus. Vladislaus I. Sobieslaus I. conditor Gorlicii Anno 1131. Vladislaus II rex Secundus. Fridericus. Sobieslaus II. Cunradus II. Wenceslaus. Primislaus Ottogarus I. rex tertius. Henricus. Vladislaus III. Wenceslaus Ottogarus I. rex quartus. Primislaus Ottogarus II, conditor Zittavia, Anno 1255. rex quintus.

Ex quo Lusatia, Bohemis Superiorem tenentibus, Comiti Groicensi Wiperto, ex veteri regum Dania & Ducum Holsatia stirpe oriundo, ab HENRICO V. Imperatore fuit tradita, 513mo

Reliquit iste unicum Lusatia Marchionem successorem, Henricum filium, qui Anno 1134 sine liberis obiit.

A principio conversionis Lusatiae inferioris ad Christum, per Ottonem, Episcopum Bambergensem, Pomeranorum Apostolum, 512mo

Posteaquam secundâ vice Lusatia, inferior potissimum, Misniae Marchionibus, auspiciis **LOTHARII II** Imperatoris, cecidit: & quidem Timonis filio Cunrado Magno: sub quo, deletis ab Alberto Urso, & Henrico Leone, Saxoniae Duce, Sorabis, in Lusatiam novi Germanis, Belgis & Rheni accolis, coloni deducti sunt; & simul vitium plantatio introducta: & linguae Germanicae usus postliminio restitutus. 502do

Ex hac familia Lusatiam tenuerunt Marchiones novem. Cunradus Magnus, ortus à Witekindo Magno, ultimo Saxonum Rege ethnico, & primo duce Christiano. Dietericus I filius. Dedo II, Dieterici frater. Cunradus II, filius. Dietericus II, Ottonis, Marchionis Misniae, filius. Henricus Illustris. Dietericus III, ejus filius. Dicemannus, Dieterici III ex fratre Alberto, Turingiae Landgravio, nepos. Fridericus cum admorsâ genâ, Dicemanni frater, dictus Fortis. Cujus filio Friderico Gravi, Gorlicium, ab ipso possessum, Johannes Lucemburgicus rex Bohemiae, Anno 1329, eripuit.

Ex quo Lusatiam Superiorem, dotis loco, à Socero suo Wenceslao Ottogaro I, rege Bohemiae, accepit Otto Pius Marchio Brandenburgensis, ductâ ipsius filiâ Beatrice in uxorem. 405to

Dedit familia Brandenburgensis Marchiones quinque. Ottonem Pium, fundatorem Monasterii Gorlicensis, Anno 1234. & amplificatorem urbis. Ottonem Longum filium. Hermannum nepotem. Johannem Illustrum, pronepotem. Woldemarum, Johannis fratrem, improlem; & suae familiae posterum.

Ex quo Lusatia, post obitum Woldemari, ortis bellis Bavaricis, ad Bohemiae regnum rediit, & quidem ad familiam Lucemburgicam, (Johanne Lusco, Henrici VII Lucemburgensis, Imperatoris filio, nuptiis Elisabethae, Wenceslai II Senioris, Regis Bohemiae, filiae, rege designato) circiter, 307mo

*Ab hoc tempore Lusatia semper Bohemiae conjuncta mansit. Johanni isti Lucemburgico successit filius, **CAROLUS IV** Imperator. Is Johannem filium Ducem Gorlicensem constituit. Eum secutus est **WENCESLAUS** Imperator. & rex. Cui successit frater **SIGISMUNDUS** Imperator, & rex Ungariae & Bohemiae, relicta unigenita filiâ Elisabethâ.*

Ex quo ad familiam Austriacam pervenit, nempe ad **ALBERTUM II** Imperatorem, & Ungariae ac Bohemiae regem, **RODULPHI** Habsburgici Atnepotem, Sigismundi Imperatoris generum. 198vo

Succesit Ladislaus Posthumus.

Ex quo Vladislaum, familiae Jagellonicae, Bohemiae regem habuit. 165to

Relicto successore Filio Ludovico.

Ex

Ex quo Matthiam, Ungariæ regem, Dominum habuit, titulo trans-
actionis cum Vladislao Jagellonico, ad dies vitæ. 161mo

Ex quo ad familiam Austriacam revoluta est in eodem regno, DIVO
FERDINANDO I Imperatore, Ungariæ & Bohemiæ rege; desponsata
ipsi Annâ, Ludovici Jagellonici Sorore. 109no

*Ei successerunt continuâ serie invictissimi Imperatores, Ungariæ & Bohemiæ
reges, DIVUS MAXIMILIANUS II filius. DIVUS RODULPHUS nepos
DIVUS MATTHIAS, RODULPHI frater. DIVUS FERDINANDUS II
qui nunc rerum potitur, ex filio CAROLO nepos.*

Sacratissimi nostri Imperatoris DIVI FERDINANDI II regno-
rum; Romani Imperii 17mo, Ungariæ 18vo, Bohemiæ 19no

Serenissimi Electoris Saxonæ, novi Marchionis Lusatia, JOHANNIS
GEORGII, HENRICI Saxonæ Ducis (qui fuit FRIDERICI cum ad-
morsâ genâ trinepos) pronepotis, Electoratus 25to

Hypothecariæ possessionis, qua Celsitudo ipsius Marchionatum utri-
usque Lusatia obtinuit, 15to

Ex quo, auspiciis clementissimis MAXIMILIANI II Imperatoris
sanctissimæ recordationis, Gymnasium Gorlicense Augustum, in Mo-
nasterio apertum est: quod deinde, qui successerunt, Sacratissimi, & Au-
gustissimi Imperatores, clementissimè conservatum, humilimis & im-
mortalibus gratiis Musarum Gorlicensium, foverunt. 71mo

Votum Pareneticum.

Pro felici auspicio, & successu salutari
magnæ mutationis in Marchionatu
Lusatia.

*Sit fas, Parnassi tenui mibi prændere versu
Votum; quod PATRIÆ dicere FATA jubent.*

*Egnorum versare vices, stabilesq; tenere:
Esse opus hoc IOVÆ, Lufata Terra, doces.
Mitia namq; diu BOIEMA es scepra secuta,
AUSTRIACÆ imperiis obsequiosa DOMÛS.
Nunc DOMINI alterius clementis tradere juri:
Quo Te clementi solvit amore PRIOR.*

*CÆSARIS auspicio nam MAGNI, cedis habenis:
SAXONIÆ quas DUX ENSIGER inde regat.
Non hæc eveniunt sine certo NUMINE IOVÆ:
Per quem Rex regnat: jura feruntq; Duces.*

Lusatia ô felix! *Tua si bona pectore grato*
A summo accipies REGE POLI, atq; SOLI.
Omnia salva Tibi: Libertas aurea, Leges,
Templa, Scholæ: *Et salva est* Relligio ipsa Tibi.
Pro clemente Patrocinio, dic, MAXIME CÆSAR,
Gratia ab Astrigero sit Tibi summa DEO.
Hisq; Tuis meritis gerimus quoniam ora minora:
Namquæ majora his, INCLYTE CÆSAR, erant?
Gloria Teque Tuamq; Domum super æthera vectet:
Unde mihi superant hæc bona; digna Polo.
Dia volunt, humana Et scita: DEUM esse sequendum:
Namq; secuturo prospera cuncta fluunt.
Quem DEUS OMNIPOTENS designat: ut inde sequaris,
Lusatia: hunc DOMINUM nosce timeq; TUUM.
Ergo felici sequere omine FATA: jubente
CÆSAREQUE ENSIGERO subjiciare DUCI.
Fæta bono omnigeno hæc Tibi sit MUTATIO ab Illo:
Qui Mundum fecit: cum nihil antè foret.
Ergo, ô Relligio, Fora, Curia, Templa, Scholæq;;
Lusatiaq; omnis publica- priva Salus.
Sint Tua apud JOVAM pro PRINCIPLE semper in armis
Vota: manu à duplici qui Tibi TUTOR adest.
O CELSE ELECTOR, NOVE MARCHIO, JANE GEORGI,
Sis nobis major prosperitate Tuis:
ET TUA, NATORUMQUE, ET, QUI NASCENTUR AB ILLIS,
Lusatia vireat RUTA salute diu.
Munere pro tanto TUA RUTA æquæva sit Orbi:
ILLIDUM imponat cœlica ferta DEUS.

Humilimâ subjectione, summis Principibus debitâ,
&
Calidissimo in communem Patriæ Salutem
affectu nuncupabat

M. Martinus Mollerus.

Loco felicis Clausulæ,
Eteostichon votivum, è dicto Paulino
ad Phil. 4. v. 7. verbis paululùm variatis,
retento sensu.

PaX DEI, qUlla sUperat oMnia, protegat
sensUs nostros In Christo IESU.

GORLICI LUSATIORUM.

Handwritten in blue ink: *Handwritten numbers and symbols, possibly '1887' and 'A'.*

Faint, mirrored text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

rox Del. pilla s'p'et'at omnia, protegat
fensla nostros in Christo Iesu.

GORTICI LEGATIONUM

Handwritten in black ink: *7077*

Handwritten in blue ink: *mi*

A principio conversionis Lusatia inferioris ad Christum, per Ottonem, Episcopum Bambergensem, Pomeranorum Apostolum, 512mo
 Posteaquam secunda vice Lusatia, inferior potissimum, Misnia Marchionibus, auspiciis LOTHARII II Imperatoris, cecidit: & quidem Timonis filio Cunrado Magno: sub quo, deletis ab Alberto Urso, & Henrico Leone, Saxoniam Duce, Sorabis, accolis, coloni deducti sunt: lingua Germanica usus potissimus.

Ex hac familia Lusatiam ortus a Witkindo Marchione Christiano. Dietericus Dietericus II, Ottonis, ricus III, ejus filius. ringia Landgravio, ne ter, dictus Fortis. Cujus Johannes Lucemburg.

Ex quo Lusatiam Superiori togaro I, rege Bohemia, adducta ipsius filia Beatrice in dedit familia Brandenburgiorem Monasterii Gorlicensem Longum filium. potem. Woldemarus stremum.

Ex quo Lusatia, post obit Bohemia regnum rediit, & quod Johanne Lusco, Henrici VII Elifabetha, Wenceslai II Ser circiter, 307mo

Ab hoc tempore Lusatia successit filio Lucemburgico successit filio Ducem Gorlicensem coronat. & rex. Cui successit Bohemia, relicta

Ex quo ad familiam Austria Imperatorem, & Ungariae Augustici Atnepotem, Sigismundum

Successit Ladislaus Posthumus.

Ex quo Vladislaus, familiae Jagellonicae, Bohemiae regem habuit.

165to

Relicto successore Filio Ludovico.

Cunradus Magnus, ethnico, & primo duce. Cunradus II, filius. ricus Illustris. Dietericus fratre Alberto, Tutenam, Dicemanni fratrum, ab ipso possessum, ripuit.

io Wenceslao Otobrandenburgensis,

onem Pium, fundatorem urbis. Ottonem Illustrum, prone; & sua familia po-

s Bavaricis, ad Bomburgicam, (Johannis filio, nuptiis a, rege designato)

lit. Johanni isti Lucemburgico. Is Johannem filium WENCESLAUS Imperator, & rex Ungariae

ALBERTUM II WULPHI Habsburgi 8vo

Ex